

Uchwała Nr XXIII/220/2009

**Rady Miejskiej w Czchowie
z dnia 20 marca 2009r.**

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy miejscowości Tymowa.

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z § 10 ust.2 pkt.2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznania pomocy finansowej w ramach działania „ Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” (Dz. U z 2008r. Nr 38, poz. 220 z późn. zm.) Rada Miejska w Czchowie uchwała, co następuje:

§ 1

Zatwierdza **Plan Odnowy miejscowości Tymowa na lata 2009 – 2015**, przyjęty Uchwałą Nr 2/2009 Zebrania Wiejskiego Mieszkańców Sołectwa Tymowa z dnia 08 lutego 2009r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czchowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY
mgr Aleksander Taraszka
KR-TA-125

Załącznik
do Uchwały Nr XXIII/220/2009
Rady Miejskiej w Czchowie
z dnia 20 marca 2009r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI TYMOWA NA LATA 2009-2015

Tymowa 2009

„...Twórcie kulturę wsi, w której obok nowych wymiarów, jakie niosą czasy, pozostanie - jak u dobrego gospodarza – miejsce na rzeczy dawne, uświęcone tradycją, potwierdzone przez prawdę wieków...”

Jan Paweł II

Krosno, 10 październik 1997 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.....	5
2.1. Położenie w obszarze gminy Czchów	5
2.2. Powierzchnia i liczba ludności	6
2.3. Historia miejscowości	8
3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	9
3.1. Zasoby przyrodnicze	9
3.2. Dziedzictwo kulturowe.....	10
3.3. Infrastruktura społeczna	14
3.4. Infrastruktura techniczna	15
3.4.1. Infrastruktura wodociągowa.....	15
3.4.2. Infrastruktura sanitacyjna	16
3.4.3. Infrastruktura gazociągowa	17
3.4.4. Infrastruktura elektroenergetyczna	17
3.4.5. Infrastruktura telekomunikacyjna	17
3.4.6. Infrastruktura drogowa i dostępność komunikacyjna	17
3.5. Gospodarka i rolnictwo	18
3.6. Kapitał społeczny i ludzki	21
4. RZECZYWISTY I POSTULOWANY STAN ODNOWY TYMOWEJ W OPINII MIESZKAŃCÓW.....	22
5. ANALIZA SWOT	28
6. WIZJA ODNOWY MIEJSCOWOŚCI TYMOWA.....	30
7. CEL REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI.....	30
8. PRIORYTETY I DZIAŁANIA NA LATA 2009 – 2015	30
9. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI TYMOWA.....	36
10. PODSUMOWANIE	36
11. BIBLIOGRAFIA	37

„ TYMOWA BLISKA LUDZI I DLA LUDZI ” **Hasło promocyjne miejscowości TYMOWA**

1. WSTĘP

Pojawienie się w ramach Funduszy Strukturalnych działania „Odnowa wsi oraz ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego” otwarło małym społecznościom nowe możliwości finansowe. W ramach tego działania mogą być realizowane projekty, których celem jest podniesienie atrakcyjności turystycznej, inwestycyjnej i kulturowej obszarów wiejskich, jak również projekty nakierowane na poprawę standardu i jakości życia mieszkańców. Realizowane projekty oprócz wymiernych efektów w postaci wyremontowanych budynków, wybudowanych chodników, parkingów, tras turystycznych itp. muszą uwzględniać szersze, pozamaterialne aspekty związane z odnową i ochroną takich wartości jak: tożsamość i dziedzictwo kulturowe. Wieś, bowiem coraz bardziej zatracą swój charakterystyczny koloryt. Niszczą zabytki, giną tradycje, rozluźniają się więzi międzyludzkie. Mieszkańcy muszą sami znaleźć odpowiedź na pytanie: Jak budować przyszłość, nie gubiąc przeszłości?

Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowany jest (przy udziale przedstawicieli gminy) z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości.

Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno – kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro – gospodarczy, a bardziej pro – społeczny i pro – kulturowy charakter. I dzięki temu może stanowić doskonale uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości TYMOWA jest obszar tej miejscowości.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służących ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT, czyli mocne i słabe strony miejscowości,

planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem.

Plan Odnowy Miejscowości Tymowa to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno – gospodarczej na lata 2009 – 2015. Proces formułowania planu przebiegał z udziałem szerokiego grona mieszkańców, którzy swoje opinie i sugestie przedstawiali na zebraniach, spotkaniach konsultacyjnych. Na okoliczność opracowania planu prowadzona była również akcja ankietowa, którą objęto dorosłych i młodzież.

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

Projekt wprowadzonych do Planu zadań powstał w oparciu o wytyczne środowiska lokalnego i konsultacji społecznych.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

2.1. Położenie w obszarze gminy Czchów.

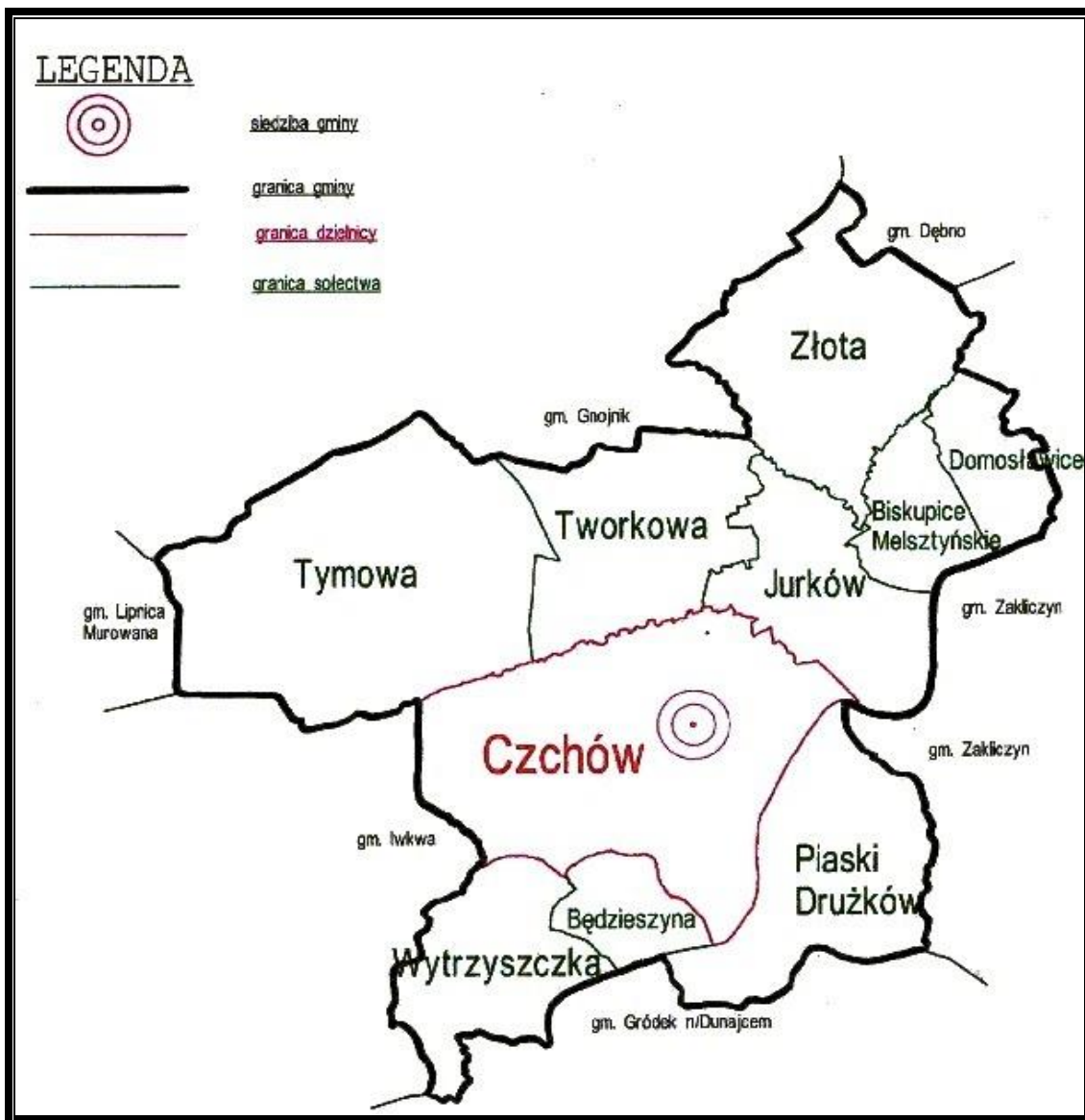
Tymowa to najbardziej rozległa miejscowość gminy (ponad 1/5 obszaru). Położona jest przy trasie Kraków – Nowy Sącz na stokach Machulca, Śpilówki i Gosprzydowskiej Góry.

Centrum miejscowości znajduje się jednak niżej rozwidlenia w kierunku Lipnicy Murowanej. Wieś cechuje urozmaicony górzysty teren, dobre położenie komunikacyjne oraz rozwinięta sieć usług.

Tymowa graniczy od wschodu z miejscowością Tworkowa, od południowego – wschodu graniczy z miastem Czchów, od południowego zachodu z miejscowością Iwkowa, od zachodu z Lipnicą Murowaną a od północnego zachodu z Gosprzydową i północnego wschodu z Lewniową.

Jest jedną z 10 miejscowości wyodrębnionych w podziale administracyjnym Gminy Czchów. [Rys. Nr 1 położenie miejscowości w granicach administracyjnych gminy Czchów]

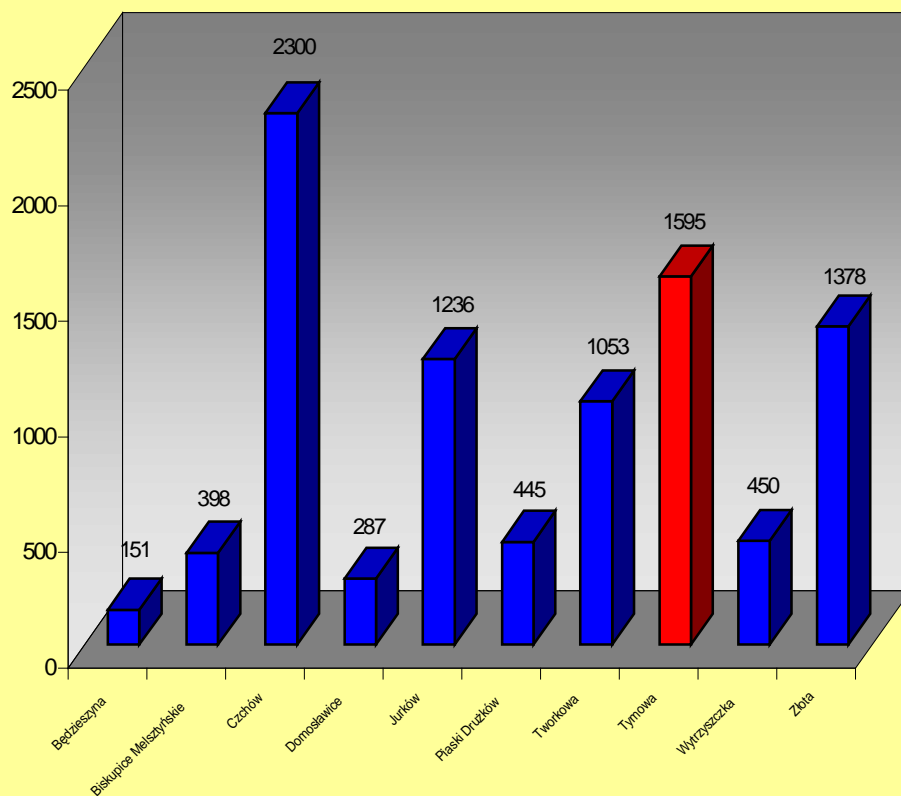
Rys. 1 Położenie miejscowości w granicach administracyjnych gminy Czchów

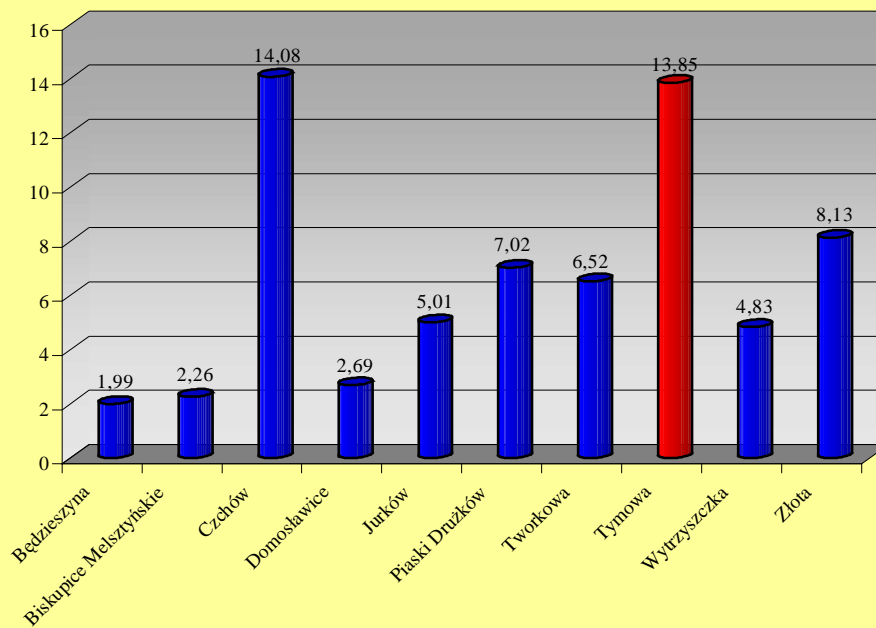
2.2. Powierzchnia i liczba ludności

Liczba ludności Tymowej wynosi 1 595 osób. Powierzchnia miejscowości Tymowa wynosi 1 386 ha, co stanowi ok. 21 % ogólnej powierzchni gminy. Na tle gminy miejscowość zajmuje drugie miejsce tak pod względem powierzchni jak i liczby ludności. Obrazują to wykresy 1 oraz 2a i 2b.

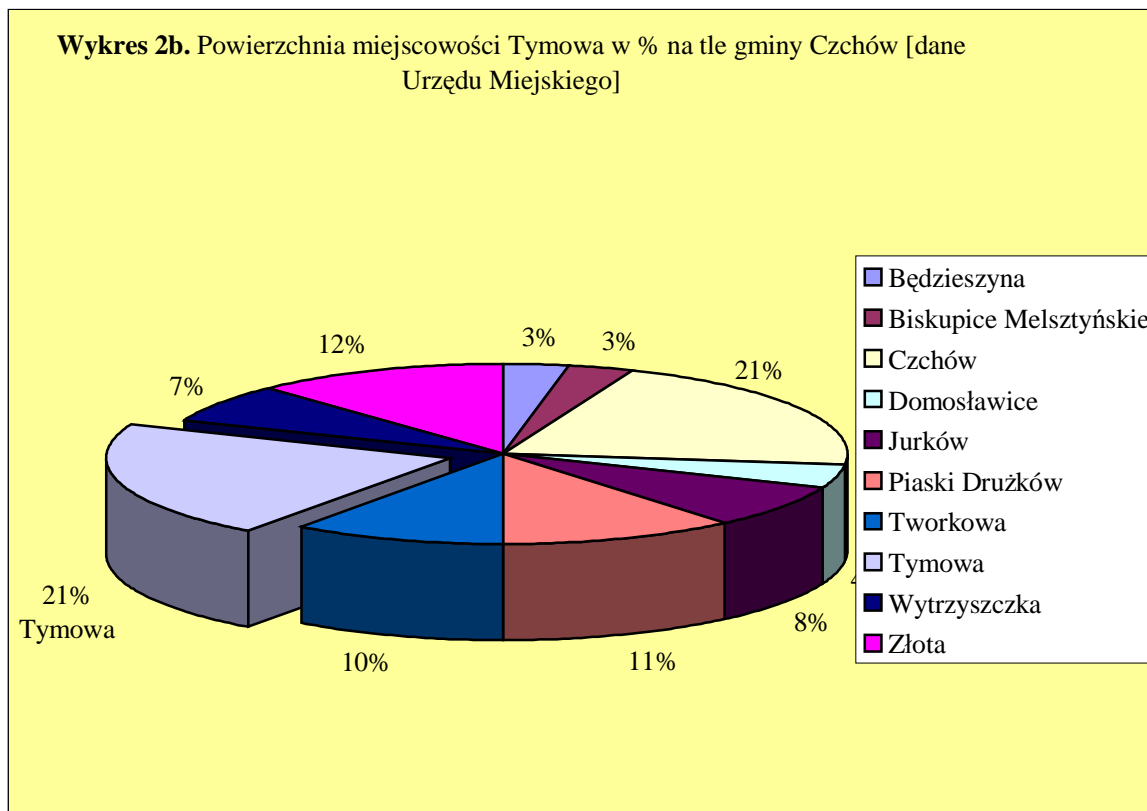
Wykres 1. Ludność miejscowości Tymowa na tle gminy Czczów
[dane Urzędu Miejskiego na dzień 31.12.2007r.]

Wykres 2a. Powierzchnia miejscowości Tymowa na tle gminy Czczów w km² [dane Urzędu Miejskiego]

2.3. Historia miejscowości

Ziemia tymowska szczyci się zasłużenie bogatą historią, dorobkiem kulturowym, a przede wszystkim znakomitymi walorami krajoznawczymi i przyrodniczymi. Pierwsza wzmianka pisana w materiałach źródłowych o osadzie Tymowa pochodzi już z roku 1215.

Ówczesnie znajdowało się tu soltystwo, nie było folwarku ani młyna.

Już wtedy istniała parafia z drewnianym kościołem p.w. św. Mikołaja. Kościół był konsekrowany w 1277 roku.

Tymowa to miejscowość w zachodniej części gminy położona na stokach Machulca, Śpilówki i Gosprzydowskiej Góry. Wieś cechuje urozmaicony górzysty teren, dobre położenie komunikacyjne oraz rozwinięta sieć usług.

Na uwagę zasługuje zabudowa centrum wsi, przy skrzyżowaniu dróg do Iwkowej, Lipnicy Murowanej i do drogi krajowej, którą stanowią: XVIII wieczny drewniany kościół z sobotami oraz duże fragmenty polskiego kompleksu dworskiego z dworem szlacheckim, parkiem dworskim i zabudowaniem gospodarczym. Na północnym zboczu Śpilówki znajduje się rezerwat florystyczny „Bukowiec” a w przełęczy między Machulcem a Śpilówką odnajdujemy

zielony szlak turystyczny PTTK, którym można udać się do Czchowa lub na Bacówkę na Kozłowej Górze i do kamieni Brodzińskiego.

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCY ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.

3.1. Zasoby przyrodnicze.

Zasoby przyrodnicze to składniki przyrody, które tworzą środowisko życia człowieka i jednocześnie stanowią czynniki procesów produkcyjnych.

Należy zaznaczyć, iż duża różnorodność przyrody, znaczne obszary w umiarkowany sposób przekształcone przez człowieka, różnorodność form ochrony zasobów przyrodniczych oraz przewaga tradycyjnych form gospodarowania w rolnictwie stwarzają niepowtarzalną szansę rozwojową.

Zwiększające się zapotrzebowanie społeczne na rekreację, turystykę, agroturystykę, zdrową żywność, produkty regionalne i różne rodzaje aktywności związane z różnorodnością zasobów przyrody, czystym środowiskiem i lokalną kulturą są trendem obserwowanym we wszystkich bogacących się społecznościach.

Tymowa - to miejscowość z bogactwem zasobów przyrodniczych i ogólnie dobrą jakością środowiska naturalnego.

Miejscowość Tymowa leży na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wschodniego Pogórza Wiśnickiego utworzonego przez Wojewodę Małopolskiego (Rozporządzenie Nr 76/05 z dnia 27 grudnia 2005 roku)

W Tymowej znajduje się również rezerwat „ Bukowiec” . Ogólna powierzchnia rezerwatu wynosi 5,53 ha i została ustalona w trakcie sporządzania planu urządzenia gospodarstwa leśnego dla Nadleśnictwa Brzesko na lata 1969 – 1979.

Rezerwat „Bukowiec” jest położony w północnej części Przedgórze Karpackiego na Pogórzu Wiśnickim między rzeką Rabą, a Dunajcem w paśmie ciągnącym się od Rajbrotu do Czchowa na północnym stoku wzgórza Bukowiec. Wzgórze to ma charakter górski o spadzistych i stromych zboczach pociętych głębokim jarami i potokami. Rezerwat położony jest na wysokości od 390 m. n.p.m. w części północnej nad potokami do 456 m n.p.m. W części południowej – przy drodze stanowiącej granice rezerwatu.

Szata roślinna rezerwatu „Bukowiec” jest na jego terenie wyrównana pod względem składu gatunkowego. Na podstawie występującej roślinności i warunków klimatyczno – glebowych

wyróżniono na terenie rezerwatu zbiorowisko *Dentario glandulosae* – Fagetum (żyzna buczyna karpacka).

Piętro drzewostanu stanowi buk z pojedynczą domieszką jodły i sporadyczną domieszką sosny i świerku. Bardzo słabo wykształcona jest warstwa podszczytu, w skład którego wchodzi – bez koralowy i jarzębina.

Główną osobliwością przyrodniczą dla której utworzono rezerwat jest stanowisko owocującego bluszczu (*Hedera helix*). Bluszcz dla pełni swego rozwoju wymaga łagodnego klimatu. Dogodne warunki dla jego rozwoju występują w południowo – zachodniej Europie zwłaszcza w basenie Morza Śródziemnego. W Polsce bluszcz owocuje bardzo rzadko. W rezerwacie bluszcz owocujący występuje na wysokości 450 – 165 m n.p.m. w pobliżu górnej granicy zasięgu w Karpatach. W rezerwacie zinwentaryzowano sześć egzemplarzy owocującego bluszczu na 4 dębach i 2 olszach w 1983r., wszystkie egzemplarze owocowały obficie.

Na terenie miejscowości Tymowa znajduje się również potencjalny obszar Natura 2000 - Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego PLN 120030.

3.2. Dziedzictwo kulturowe.

Szczególną spuściznę wsi Tymowa stanowią liczne obiekty architektury sakralnej i świeckiej. Są one niepowtarzalnym produktem turystycznym podkreślającym tożsamość miejscowości.

Na uwagę zasługuje:

KOŚCIÓŁ Z SOBOTAMI

XVII-wieczny Kościół w Tymowej został zbudowany i poświęcony w 1764 r. W 1913 został powiększony przez przedłużenie według projektu Zygmunta Hendla. Drewniany, konstrukcji zrębowej, kryty eternitem, trzynawowy z wyższym prezbiterium zamkniętym trójbocznie, po którego bokach jest przybudowana zakrystia i skarbiec. Przy nawie od południa i zachodu są niewielkie kruchty w prezbiterium i nawie głównej stropy płaskie. W nawach bocznych zaskrzynie wsparte na słupach. Otwór tęczy zamknięty łukiem spłaszczonym, w nim belka z ozdobami wykroju. Na zewnątrz wokół ścian nawy – otwarte soboty wsparte na profilowanych słupach, pomiędzy którymi znajdują się nadwieszane odwłacza ze zwisami pośrodku. Dach siodłowy. Nad nawą wieżyczka ze sygnaturką kształtu barokowego z latarnią. Na drzwiach stare okucia ozdobne w typie gotyckim.

Wewnątrz polichromia figuralna i ornamentalna oraz dwa boczne rokokowe ołtarze z II połowy XVII w. Główny ołtarz z bramami po bokach, w nim barokowy obraz Św. Mikołaja z XVIII w. W ołtarzach bocznych obraz Św. Anny – barokowy z 1769 r. i Św. Antoniego, Matki Bożej Bolesnej oraz Chrystusa Bolesnego – wszystkie barokowe z II połowy XIX w.

Dalej – chrzcielnica kamienna barokowa z XVIII w., ambona rokokowa z obrazem Św. Jana Chrzciciela z 1766 r., prospekt organowy z II połowy XVIII w., kropielnica marmurowa z emblematem karmelitów, barokowa z XVII w. przewieziona ze zburzonego kościoła z Nowego Sącza i obraz Św. Jana Nepomucena, barokowy z 1768 r. Kościół został odnowiony w 1975 r.

Przed kościołem – dzwonnica murowana, wysoko stojąca, wzniesiona na przełomie XIX i XX w., otynkowana, w kształcie arkady na zawieszenie dzwonów. Trzy dzwony odlewane w 1926 r. Kapliczka drewniana wzniesiona w XVIII w. z daszkiem trójspadowym wspartym na słupach. Wewnątrz rzeźba Św. Jana Nepomucena, barokowo – ludowa z XVIII w. Na wzgórzu niedaleko kościoła znajduje się cmentarz parafialny, na którym w górnej części znajduje się kwatera wojskowa z 1916 r. z nagrobkami żołnierzy austriackich i rosyjskich.

Ponadto w kościele parafialnym p.w. św. Mikołaja znajduje się wiele zabytków ruchomych z XII – XIX wieku. Ewidencja konserwatora zabytków obejmuje 33 karty tych zabytków.

Zdjęcie 1. XVII wieczny Kościół w Tymowej z dzwonnica . [Źródło „Czas Czchowa”]

DWOREK SZLACHECKI

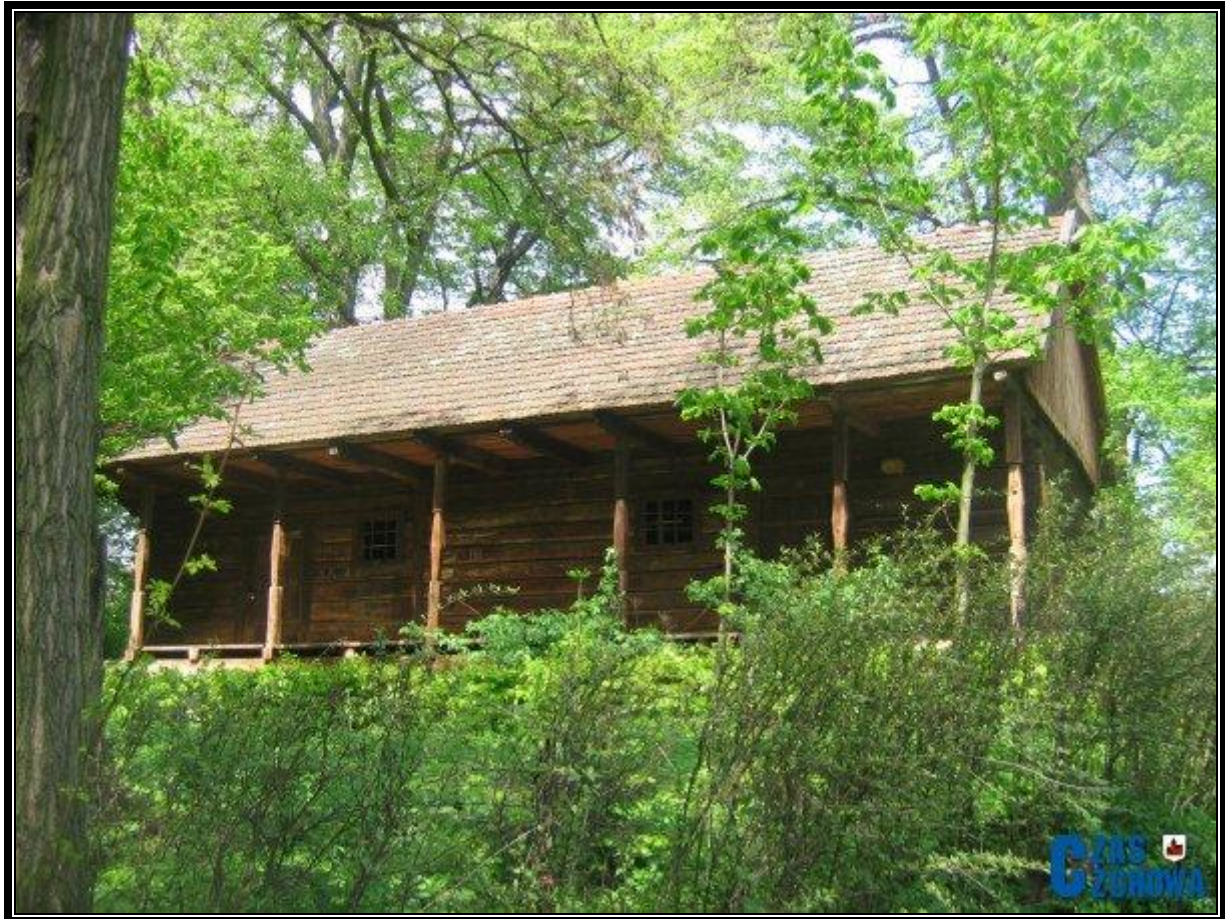
Dwór został zbudowany w XIX wieku. Historia dworku jest bardzo długa związana z wieloma właścicielami. Ostatnią właścicielką dworu w Tymowej przed II wojną światową była Irena Kurtz – wnuczka barona Jana Goetza. Dworek przeżywał różne koleje losu, był świadkiem wielu uroczystości. Od 1945 roku mieści się tu Leśniczówka. Od chwili, gdy zamieszkała w nim wnuczka Goetza dwór zmienił nieco swój kształt, zewnętrzną oprawę. Stał się mocno ukwiecony, zadbany, rosło wiele zabytkowych drzew. Obecnie wokół dworku – Leśniczówki znajduje się park, rosną tu stare drzewa: dęby, lipy, graby, modrzewie. Pozostały też z tamtych lat stary spichlerz z 1911 roku i dworskie zabudowania.

SPICHLERZ

Spichlerz pochodzi z połowy XIX wieku. Jest to obiekt drewniany, konstrukcji zrębowej na podmurowaniu, prostokątny, posiadający dwa pomieszczenia, z podcieniem wzdłuż dłuższej ściany frontowej – wspartym na pięciu słupach.

Zdjęcie 2. XIX wieczny spichlerz. [Źródło „ Czas Czchowa”]

Krajobraz kulturowy miejscowości jest również urozmaicony. Kształtują go zarówno materialne obiekty architektoniczne jak również kultywowane tradycje i liczne imprezy kulturalno-rozrywkowe organizowane na terenie tej miejscowości.

Mieszkańcy bardzo dbają o pozytywny wizerunek swojej miejscowości, która dzięki temu uzyskuje miano miejscowości czystej, zadbanej, ładnej i gościnnej.

Dzięki aktywności mieszkańców wsi kultywowane są tradycje i obrzędy, głównie religijne. Dwa razy w roku odbywają się odpusty parafialne z uroczystą procesją, na których zobaczyć można tradycyjne stroje regionalne i charakterystyczne kramy z odpustowymi drobiazgami.

Tymowa ze względu na swoje walory przyrodnicze i kulturowe znajduje się na trasie wielu szlaków turystycznych i krajoznawczych.

Tymowa znajduje się także na Małopolskim Szlaku Architektury Drewnianej. Turyści mogą zwiedzić w Gminie Czchów wraz z zabytkowymi podcieniami, drewniane kościoły w Jurkowie, Tymowej i Złotej oraz w sąsiedniej gminie Gródek nad Dunajcem – kościoły znajdujące się w Podolu i Przydonicy, a także w miejscowości Gosprzydowa w gminie Gnojnik. Na terenie Tymowej znaleźć można również obiekty małej architektury sakralnej tj. krzyże przydrożne, figury i kapliczki.

Obiekty dziedzictwa kulturowego wpisanego w rejestr lub wykaz Konserwatora zabytków w miejscowości Tymowa to:

- Kaplica drewniana z XVIII – XIX w / 1975 r. (Tymowa – Nagórze)
- Kościół św. Mikołaja, drewniany, 1764 / 1913 r. nr rej.: I-3-33/46 z 14.10.1947; A – 164 z 25.08.1978
- Dzwonnica przykościelna, drewniana, XIX / XX w.
- Cmentarz parafialny z poł. XIX w. (czynny), 0,6 ha
- Dwór murowany z końca XIX w.
- stodoła – k. XIX w.
- spichlerz – k. XIX w.
- park – XIX w.
- Chałupa nr 228
- kapliczki, figury i krzyże przydrożne

Miłośnikom sportu Tymowa proponuje liczne szlaki rowerowe i piesze przebiegające przez tą miejscowość. Wiją się one wśród malowniczych lasów, wzgórz nie omijając przy tym ciekawych miejsc widokowych i znajdujących się tam zabytków.

3.3. Infrastruktura społeczna

Infrastruktura społeczna, czyli urządzenia, które stanowią materialną podstawę przekazu usług socjalnych i kulturalnych.

Zespół Szkół w Tymowej

Na terenie miejscowości Tymowa funkcjonuje Zespół Szkół, w którym znajduje się szkoła Podstawowa oraz Publiczne Gimnazjum w Czchowie Filia w Tymowej. W szkole uczy się około 220 osób.

Publiczne Przedszkole w Tymowej

Przedszkole w Tymowej powstało w 1965 roku i mieściło się w budynku Szkoły Podstawowej. W 1968 roku zostało przeniesione do Domu Ludowego i funkcjonuje tam do dnia dzisiejszego jako dwuoddziałowe Państwowe Przedszkole w Tymowej.

Miejska Biblioteka Publiczna w Czchowie oddział w Tymowej - mieści się w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej.

Na terenie Tymowej znajduje się również świetlica wiejska czynna przez 4 dni w tygodniu.

W Tymowej działa prężnie Caritas, Koło Gospodyń Wiejskich a także ma swoją siedzibę koło łowieckie „Szarak”.

3.4. Infrastruktura techniczna

3.4.1. Infrastruktura wodociągowa

Infrastruktura wodociągowa gminy Czchów opiera się o Grupowy Wodociąg Czchów, który zasilany jest w wodę z gminnego ujęcia wody zlokalizowanego na lewobrzeżnym terenie dorzecza Dunajec.

Ujęcie składa się obecnie z sześciu szerokodemensyjnych studni kopanych. Ustalone zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą: $Q_e = 187,8 \text{ m}^3/\text{h}$, tj. 4507 m³/d.

Ujęcie służy do zaopatrywania w wodę mieszkańców gminy Czchów, jak również woda dostarczana jest do gminy sąsiedniej Gnojnik oraz gospodarstw domowych z gminy Iwkowa i Dębno zlokalizowanych przy granicy gmin. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 123,5 km. W sieć wodociągową na terenie gm. Czchów wyposażone są miejscowości Czchów, Będzieszyna, Biskupice Melsztyńskie, Domosławice, Jurków, Tymowa, Tworkowa, Wytrzyszczka, Złota. Nie posiada wodociągu gminnego Piaski Drużków.

Do wodociągu podłączonych jest 1616 odbiorców (w tym domy letniskowe) poprzez przyłącza o długości 55,5 km.

Ilość podłączonych gospodarstw domowych gminy wynosi 1416.

Długość sieci w miejscowości Tymowa wynosi 8,1 km i podłączonych jest 60 gospodarstw domowych., tj ok. 16 % wszystkich mieszkańców Tymowej. Obecnie trwają prace nad dalszym wodociągowaniem miejscowości Tymowa.

3.4.2. Infrastruktura sanitacyjna.

Ścieki na terenie gminy odprowadzane są siecią kanalizacyjną rozdzielczą o długości 28,7 km i przyłączami o dł 12,3 km do centralnej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości Jurków. Obecnie biologiczno - mechaniczna oczyszczalnia ścieków posiada przepustowość 600 m³/d. Ze zbiorczej kanalizacji sanitarnej korzystają mieszkańcy miejscowości Czchów, Jurków i Złota oraz częściowo Tworkowa i Biskupice M. w ilości 531 gospodarstw domowych.

Ścieki z gospodarstw domowych w miejscowości Tymowa odprowadzane są do przydomowych wybieralnych szamb, a następnie wywożone do istniejącej oczyszczalni ścieków w Jurkowie.

Gmina nie posiada własnego wysypiska śmieci. Odpady wywożone są na Składowisko Odpadów w Tarnowie. Gospodarka odpadowa jest w gminie uregulowana. Odpady komunalne są odbierane w sposób zorganizowany przez Zakład Usług Komunalnych Gminy Czchów, według ustalonego harmonogramu, na podstawie zawartych umów indywidualnych. Odpady zbierane są w sposób selektywny. Gospodarka odpadami unormowana jest w Regulaminie utrzymania czystości i porządku w Gminie Czchów oraz w Planie Gospodarki Odpadami.

3.4.3. Infrastruktura gazociągowa.

Na początku lat dziewięćdziesiątych przeprowadzono od podstaw gazyfikację gminy. Jako pierwsi z gazu sieciowego korzystali mieszkańcy wsi Złota.

W 1991 r. zostało wykonanych i oddanych do użytku 297 przyłączy. W roku następnym przyłączonych zostało pięć kolejnych miejscowości. Gazyfikację zakończono oddaniem do użytku w 1993 r. sieci gazowej w miejscowości Będzieszyna, Wytrzyszczka i Piaski Drużków. W okresie gazyfikacji wykonano 1316 przyłączy a w latach kolejnych systematycznie przyłączani byli kolejni odbiorcy. W 2002 r. ich liczba osiągnęła wartość 1454.

Gmina jest wyposażona głównie w sieć gazową średniego ciśnienia (Ø 200 i 150) i rozdzielczą (Ø 32 - 125). Powyższa sieć umożliwia zaopatrzenie w gaz terenów mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych w gminie. Gazociągi zasilane są ze stacji redukcyjno - pomiarowej EG w Tymowej, o przepustowości 3 000 m³/h. Zasila ona gminę

Czchów, część gminy Iwkowa i Dębno. Stacja ta zasilana jest siecią wysokiego ciśnienia Ø 80 z magistrali Ø 500 w miejscowości Gnojnik.

3.4.4. Infrastruktura elektroenergetyczna

Energia elektryczna jest dostarczana do gminy Czchów z GPZ w Olszynie (sąsiadująca gmina Zakliczyn) magistralną linią przesyłową natomiast generalnie zasilanie odbywa się z elektrowni w Skawinie. Linia magistralna 15 kV - GPZ Olszyny - Czchów ma długość 15 km. Z linii tej są zasilane linie napowietrzne średniego napięcia (SN). Przebiegają one równoleżnikowo ze wschodu na zachód, natomiast linie średniego napięcia o kierunku północ - południe mają charakter linii promieniowych. Na odgałęzieniach budowane są tzw. bramki lub słupy odłącznikowe, zapewniające bezkolizyjną eksploatację linii niskich napięć (nn). Taki układ sieci średniego napięcia pozwala na jej dalszą rozbudowę w postaci kolejnych odcinków linii promieniowych zasilających ewentualnie projektowane stacje transformatorowe. Łączna długość sieci kablowej SN wynosi 48 km, natomiast długość sieci kablowej SN na terenie miasta Czchów - 1,77 km.

Łączna długość linii NN na obszarze gminy Czchów wynosi 209,74 km, natomiast oświetlenie uliczne stanowią sieci o długości 28,05 km. W gminie znajduje się obecnie 3121 przyłączy napowietrznych i kablowych o długości 60,75 km. Za pośrednictwem sieci elektroenergetycznych w gminie zasilanych jest ok. 3,4 tysiąca odbiorców .

3.4.5 Infrastruktura telekomunikacyjna.

Można przyjąć, że wszyscy zainteresowani mieszkańcy posiadają telefon. Obsługę sieci telekomunikacyjnej prowadzi dwóch operatorów: Telekomunikacja Polska S.A. oraz Przedsiębiorstwo Multimedia Polska – Brzesko S.A. Ponadto istnieje bardzo dobra łączność sieci telefonii komórkowej.

3.4.6. Infrastruktura drogowa i dostępność komunikacyjna.

Infrastruktura drogowa na terenie Tymowej jest dobrze rozwinięta, niemniej jednak nawierzchnie dróg wymagają ciągłych remontów.

Tymowa położona jest przy ważnym szlaku komunikacyjnym z północy na południe, który zapewnia dogodne połączenie. Generalnie układ drogowy miejscowości Tymowa tworzą

droga krajowa Nr 75 Brzesko – Czchów – Nowy Sącz – Krynica, wojewódzka nr 966 – Tymowa - Wieliczka i gminne.

Łączna długość dróg gminnych w miejscowości Tymowa wynosi 14,77 km z tego

- o nawierzchni bitumicznej wynosi 10,63 km
- o nawierzchni żwirowej wynosi 4,14 km

Brak jest połączenia na trasie Lipnica Murowana – Tymowa, Tarnów – Tymowa, Czchów – Tymowa spod kościoła.

Droga krajowa i jak i wojewódzka jest w części oświetlona.

3.5. Gospodarka i rolnictwo.

- **Struktura gruntów rolnych.**

Rolnictwo gminy Czchów charakteryzuje się, podobnie jak w całym województwie małopolskim, znacznym rozdrobnieniem gospodarstw rolnych, co wpływa na niską ich rentowność.

Ogólna powierzchnia gruntów gminy wynosi 6642,66 ha. Zróżnicowanie poszczególnych miejscowości pod względem wielkości gruntów jest dość duże. Największą powierzchnię zajmuje miejscowość Czchów tj. 1408,35, z czego 62,4 % stanowią grunty osób fizycznych.

Jak przedstawia tabela 1, miejscowość Tymowa pod względem wielkości powierzchni ogólnej jest na drugim miejscu wśród miejscowości wchodzących w skład gminy.

Według danych tabeli 2 udział powierzchni użytków rolnych w powierzchni ogółem wynosi 62,1% i Tymowa jest na 6 pozycji wśród poszczególnych miejscowości gminy. Na pierwszym miejscu jest Złota – 82,7% na drugim miejscu miejscowość Tworkowa – 81,7%. Wielkości przeciętne dla gminy wynoszą 61,6%. Udział powierzchni gruntów ornych dla miejscowości Tymowa wynosi 43,2 % powierzchni ogólnej. Udział w strukturze użytkowania gruntów powierzchni sadów wynosi 4,7 %. Udział powierzchni trwałych użytków zielonych wynosi 14,2 %. Powierzchnia lasów, gruntów leśnych i zadrzewionych w strukturze użytkowania gruntów wynosi 29,8 %.

Struktura agrarna gospodarstw rolnych jest niekorzystna. Tylko 2 gospodarstwa posiadają użytki rolne o powierzchni 10-15 ha, 4 gospodarstwa posiadają użytki rolne o powierzchni 7-10 ha, 9 gospodarstw posiada użytki rolne o powierzchni 5-7 ha, 138 gospodarstw w przedziale 2-5 ha. Większość gospodarstw rolnych tj. 171 znajduje się w przedziale obszarowym do 1-2 ha użytków rolnych.

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów we miejscowości Tymowa na tle gminy Czchów w ha [Dane Urzędu Miejskiego w Czchowie]

Miejscowość	Powierzchnia ogólna	Użytki rolne				Lasy, grunty leśne i zadrzewione	Grunty pod wodami	Grunty pozostałe - tereny zabudowane, drogi, nieużytki
		Razem	Grunty orne	Sady	Ląki i pastwiska			
Będzieszyna	199,94	64,98	48,84	3,89	11,76	71,76	53,76	9,93
Biskupice Melsztyńskie	269,46	221,15	186,39	13,74	20,02	16,37	11,68	21,26
Czchów	1408,35	727,57	551,45	107,57	68,55	537,13	40,88	102,74
Domosławice	226,07	167,64	150,69	9,77	7,18	31,64	8,12	18,67
Jurków	501,37	381,40	332,02	22,84	26,54	48,43	16,82	54,72
Piaski Drużków	702,28	287,89	217,66	26,34	43,89	335,86	49,51	29,02
Tymowa	1385,78	860,79	599,42	64,48	196,89	413,43	6,58	104,98
Tworkowa	652,68	533,52	401,44	39,00	93,08	56,88	3,95	58,33
Wytrzyszczka	483,34	172,97	116,76	14,94	41,27	273,21	18,2	18,96
Złota	813,39	672,47	526,71	38,61	107,15	78,81	1,18	60,93
Ogółem gmina	6642,66	4088,89	3131,38	341,18	616,33	1863,55	210,68	479,54

Tabela 2. Struktura użytkowania gruntów w miejscowości Tymowa na tle gminy Czchów w %[Dane Urzędu Miejskiego w Czchowie]

Miejscowość	Powierzchnia ogólna	Użytki rolne				Lasy, grunty leśne i zadrzewione	Grunty pod wodami	Grunty pozostałe: tereny zabudowane, drogi, nieużytki
		Razem	Grunty orne	Sady	Łąki i pastwiska			
Będziszyna	100	32,3	24,5	1,9	5,9	35,9	27,0	4,8
Biskupice Melsztyńskie	100	81,7	69,2	5,1	7,4	6,0	4,3	8,0
Czchów	100	51,7	39,2	7,6	4,9	38,1	2,9	7,3
Domosławice	100	74,1	66,6	4,3	3,2	14,0	3,6	8,3
Jurków	100	76,1	66,2	4,6	5,3	9,6	3,4	10,9
Piaski Drużków	100	41,1	31,1	3,7	6,3	47,8	7,0	4,1
Tymowa	100	62,1	43,2	4,7	14,2	29,8	0,5	7,6
Tworkowa	100	81,7	61,5	6,0	14,2	8,7	0,6	9,0
Wytrzyszczka	100	35,8	24,2	3,1	8,5	56,5	3,8	3,9
Złota	100	82,7	64,8	4,7	13,2	9,7	0,1	7,5
Ogółem gmina	100	61,6	47,1	5,1	9,4	28,0	3,2	7,2

- **Przedsiębiorczość pozarolnicza**

Według danych Urzędu Miejskiego w Czchowie (tabela 3), w gminie Czchów funkcjonowało 400 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON. W miejscowości Tymowa zarejestrowanych jest 52 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w tym 2 prężnie działające firmy tj. Firma „SEKO” - działająca od 1997 roku i produkująca z tworzywa PCV okna, drzwi, zabudowania balkonów itp. Firma eksportuje swoje produkty na południe Europy oraz na Ukrainę oraz Firma „UNICOOP” która powstała w 1993r. i zajmuje się produkcją konfekcji damskiej. Firma eksportuje swoje produkty do Holandii i Niemiec.

Tabela 3. Struktura podmiotów gospodarczych działających w miejscowości Tymowa na tle gminy Czchów w [Dane Urzędu Miejskiego w Czchowie]

Miejscowość	Ogółem	Gastronomia	Handel	Usługi	Transport	Łudownictwo	Produkcja
Będzieszyna	3	-	1	-	-	2	-
Biskupice Melsztyńskie	13	-	1	8	1	2	1
Czchów	140	5	43	56	19	7	10
Jurków	48	2	12	21	5	5	3
Domosławice	13	1	4	4	1	3	-
Piaski Drużków	19		5	11	1	2	-
Tymowa	52	1	9	20	10	10	2
Tworkowa	41		7	19	5	8	2
Wytrzyszczka	22	1	8	5	1	7	-
Złota	49	-	10	17	6	11	5
Ogółem	400	10	100	161	49	57	23

3.6. Kapitał społeczny i ludzki.

Kapitał społeczny i ludzki ma ścisły związek z rozwojem regionalnym, a im większa wartość KLS, tym szanse rozwoju oraz możliwości odniesienia sukcesu ekonomicznego są większe.

Na terenie miejscowości Tymowa prężnie działa Ochotnicza Straż Pożarna licząca 56 czynnych strażaków, Caritas, który co roku organizuje koncerty charytatywne z których dochód zostaje przeznaczony dla chorych dzieci z miejscowości Tymowa, a także Koło Gospodyń Wiejskich. Członkinie co roku przygotowują wieniec dożynkowy i reprezentują swoją miejscowość w Gminnych Dożynkach, przygotowują przedstawienia (np. wyskubek, oczepiny) ukazujące dawne obyczaje, które starają się kultywować i przekazywać młodym pokoleniom. Miejscowość posiada także sklepy spożywcze, oraz liczne mniejsze sklepiki w tym również obuwnicze, odzieżowe, gospodarcze i inne.

4. RZECZYWISTY I POSTULOWANY STAN ODNOWY TYMOWEJ W OPINII MIESZKAŃCÓW

Analiza zasobów wsi Tymowa w wymiarze materialnym, społecznym i kulturowym została dokonana na podstawie dostępnych materiałów statystycznych będących w posiadaniu Urzędu Miejskiego w Czchowie. Nieodzownym uzupełnieniem była informacja „żywa”, uzyskana od mieszkańców w trakcie spotkań warsztatowych i konsultacji prowadzonych z liderami miejscowości.

Dyskusja z mieszkańcami przebiegała w formie prostych pytań, które dotyczyły sytuacji rzeczywistej i postulowanej, czyli:

- Jaka jest Tymowa dzisiaj?
- Jaka ma być Tymowa za kilka lat?

CO WYRÓŻNIA MIEJSCOWOŚĆ TYMOWA OD INNYCH MIEJSCOWOŚCI POŁOŻONYCH W GMINIE CZCHÓW I CO JEST JEJ ATRYBUTEM?

sytuacja aktualna:

- § piękna , duża i rozciągnięta miejscowość
- § korzystne położenie komunikacyjne
- § zabytki architektoniczne
- § walory krajobrazowe - duża lesistość, górzysty krajobraz – Rezerwa „ Bukowiec”
- § rolnictwo specjalistyczne – uprawa malin
- § ludność o korzystnej demografii z przewagą osób w wieku produkcyjnym

sytuacja postulowana

- § rozwinięcie turystyki rekreacyjnej i kulturowej
- § budowa przyszkolnej sali gimnastycznej
- § budowa chodników oraz oświetlenie całej miejscowości,
- § rozwój rzemiosła i usług
- § budowa kanalizacji oraz wodociągu
- § nawiązanie kontaktów z Gminami Ościennymi tj. Iwkowa, Lipnica Murowana

JAKIE FUNKCJE PEŁNI MIEJSCOWOŚĆ TYMOWA ?

sytuacja aktualna:

- § rolniczą, sadowniczą - uprawa malin, truskawek
- § usługowo-produkcyjną
- § oświatowo-kulturalną
- § edukacyjną

sytuacja postulowana:

- § większe znaczenie funkcji turystycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej,
- § stworzenie warunków do dalszego rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej i stworzenie nowych miejsc pracy
- § rozbudowa infrastruktury w celu zwiększenia inwestycji o charakterze dochodowym
- § powstanie parku zabawy i rekreacji dla mieszkańców Tymowej
- § zapewnić warunki do rozwoju rolnictwa
- § powstanie ludowego domu pracy twórczej (Spichlerz)

KTO ZAMIESZKUJE TYMOWĄ ?

sytuacja aktualna:

- § pokolenie młode wykształcone, duży przyrost naturalny
- § część pracuje w miejscu zamieszkania lub poza granicami gminy i państwa,
- § ludzie przyjaźnie nastawieni do otoczenia,
- § ogrodnicy, rolnicy, drobni przedsiębiorcy, pracownicy umysłowi,
- § powrót mieszkańców dotąd pracujących w dużych miastach
- § mieszkańcy zróżnicowani pod względem zamożności

sytuacja postulowana:

- § przedsiębiorcy funkcjonujący w branży turystycznej i innej pozarolniczej,
- § utworzenie miejsc pracy dla młodych, ma zachęcić ich to do pozostania w Tymowej
- § umożliwianie i spieranie prywatnych inicjatyw w różnych branżach,

- § przyciągnięcie ludzi z przemysłowych aglomeracji do zamieszkania w małej miejscowości przez budowę infrastruktury
- § rozwinięcie agroturystyki

ŹRÓDŁO UTRZYMANIA MIESZKAŃCÓW TYMOWEJ.

sytuacja aktualna:

- § praca najemna poza rolnictwem,
- § renty i emerytury,
- § gospodarstwa rolnicze, sadownicze, uprawa malin i truskawek,
- § część mieszkańców z własnej działalności gospodarczej,
- § praca zawodowa, handel, rolnictwo, rzemiosło, świadczenia społeczne i zasiłki, praca za granicą i w innych miejscowościach.

sytuacja postulowana:

- § wykorzystanie aktualnej struktury gospodarstw do rozwoju agroturystyki i ekoturystyki,
- § uaktywnienie mieszkańców pozostających bez pracy,
- § rozwój firm usługowych
- § stworzyć warunki celem inwestowania w tworzenie nowych miejsc pracy

JAKIE OBYCZAJE I TRADYCJE SĄ PIELEGNOWANE I ROZWIJANE?

sytuacja aktualna:

- § śmigus-dyngus, święcenie palm, stroje regionalne, kolędowanie,
- § tradycje świąt Bożego Narodzenia i Wielkiego Tygodnia
- § dożynki
- § koncerty charytatywne
- § odpusty parafialne
- § tradycyjne wesela
- § koszyk wielkanocny, tańce, przyśpiewki,

sytuacja postulowana:

- § wykreowanie ponadlokalnej imprezy związanej z obyczajami, powrót do tradycji wystawiania jasełek i sztuk teatralnych
- § zmobilizowanie młodzieży do udziału w życiu społecznym o charakterze ludowym
- § spotkania integracyjne
- § założenie zespołu tańca ludowego
- § wprowadzić święto maliny
- § promowanie rodzimych artystów, warsztaty twórcze

JAKI JEST STAN ŚRODOWISKA W TYMOWEJ? (OTOCZENIE, OCHRONA, ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA)

sytuacja aktualna:

- § górski i nizinny krajobraz, obszar chronionego krajobrazu, jary, wąwozy, kompleksy leśne, czyste powietrze,
- § dzikie wysypiska śmieci
- § ochrona przed zanieczyszczeniem odpadami przez segregację i odbiór odpadów
- § duże zanieczyszczenie przez nieuregulowaną gospodarkę wodno-ściekową szczególnie z chowu zwierząt
- § brak sieci kanalizacyjnej i wodociągowej,
- § zanieczyszczenie rzeki Tymówka,
- § brak koszy na śmieci, zaśmiecone przystanki autobusowe

sytuacja postulowana:

- § edukacja ekologiczna
- § likwidacja dzikich wysypisk śmieci, ustawienie kontenerów na odpady nie segregowane
- § szkolenia w zakresie ochrony środowiska
- § rozbudowa kanalizacji sanitarnej lub budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
- § kary za palenie odpadów na terenie posesji
- § zorganizowanie wywozu odpadów,
- § dotacje na wywóz eternitu

JAKIE JEST ROLNICTWO?

sytuacja aktualna:

- § rolnictwo tradycyjne rozdrobnienie, uprawia się głównie zboża, rośliny okopowe
- § plantacje malin i truskawek
- § sadownictwo

sytuacja postulowana:

- § rozwój rolnictwa ekologicznego,
- § większa integracja gospodarstwa z rynkiem przetwórczym i konsumenckim,
- § przetwórnia owocowo-warzywna, skup produktów rolnych
- § szkolenie i doradztwo,
- § zwiększenie liczby gospodarstw o określonej produkcji ,
- § uruchomienie działalności grup producenckich
- § zmiana profilu gospodarowania z uwzględnieniem agroturystyki

JAKA JEST INFRASTRUKTURA TECHNICZNA W MIEJSCOWOŚCI TYMOWA ?

sytuacja aktualna:

- § gaz 95 % gospodarstw,
- § brak kanalizacji
- § wiele gospodarstw posiada wodę z własnych studni, nieliczni posiadają wodociąg gminny
- § Internet
- § telefon

sytuacja postulowana:

- § budowa kanalizacji sanitarnej lub przydomowych oczyszczalni ścieków,
- § budowa sieci wodociągowej,
- § budowa chodnika w kierunku Lipnicy Murowanej i Iwkowej
- § likwidacja dzikich wysypisk,
- § oświetlenie dróg,
- § budowa parkingów

JAKIE SĄ POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE?

sytuacja aktualna:

- § brak połączenia z Lipnicą Murowaną, złe połączenie z Czchowem z przystanku koło kościoła, niedostateczne oświetlenie dróg
- § brak połączenia z Bochnią i Tarnowem
- § dobre połączenie z Brzeskiem
- § komunikacja prywatna o zasięgu powiatowym i międzygminnym

sytuacja postulowana:

- § oświetlenie, rozbudowa i remont dróg , budowa chodników
- § uruchomienie dobrego połączenia z Lipnicą Murowaną, Czchowem, Tarnowem i Bochnią
- § zwiększenie ilości przystanków
- § zwiększenie ilości kursów do miejscowości odległych od Czchowa
- § poprawienie stanu dróg gminnych
- § stworzenie bezpiecznych przejść dla pieszych

JAKA JEST INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA W MIEJSCOWOŚCI TYMOWA ? (OŚWIATA I WYCHOWANIE)

sytuacja aktualna:

- § miejscowości posiada szkołę podstawową, gimnazjum oraz przedszkole,
- § funkcjonuje świetlica od poniedziałku do piątku oraz biblioteka,
- § Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich, Caritas
- § brak boiska sportowego ,
- § brak stołówki szkolnej dla uczniów

sytuacja postulowana:

- § poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci,
- § budowa boiska sportowego wraz z zapleczem oraz sali sportowej
- § świetlica dla dzieci czynna przez 5 dni w tygodniu,
- § budowa stołówki dla dzieci w szkole,

- § ścieżki edukacyjne do rezerwatu „Bukowiec” np. przyrodnicze, historyczne itd.
- § budowa tras turystycznych : rowerowych i pieszych,
- § budowa placu zabaw dla dzieci w parku,
- § zagospodarowanie spichlerza – budowa izby ludowej

5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT - jest to analiza mająca na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia wsi w okresie perspektywicznym.

Praca nad analizą SWOT wsi Tymowa w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji wsi, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech wsi Tymowa umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczego.

Wiele uwagi poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu wiejskiego dotyczyła określenia okazji, możliwości i szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Duża lesistość miejscowości i walory krajobrazowe sprzyjające rozwojowi turystyki	Niewystarczająca, w stosunku do możliwości, oferta turystyczna, brak gospodarstw agro i eko - turystycznych
Istnienie przestrzeni publicznej stanowiącej tzw. centrum miejscowości. Na tym odcinku skupione są wszelkie obiekty infrastruktury społecznej: szkoła, kościół, dom strażaka, przedszkole	Brak zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od nauki

Występowanie zabytkowych obiektów sakralnych	Niezadawalające tempo rewaloryzacji obiektów zabytkowych
Położenie miejscowości w obszarze chronionego krajobrazu Pogórza Wiśnickiego	Brak pieszych i rowerowych szlaków turystycznych, dzikie wysypiska śmieci, brak kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej
Ludność o korzystnej demografii, z przewagą osób w wieku produkcyjnym	Niedostateczna w stosunku do potrzeb ilość miejsc pracy poza rolnictwem na terenie miejscowości i gminy
Gościnność i życzliwość mieszkańców	Brak placu zabaw, sali sportowej, boiska sportowego, stołówki dla uczniów
Kultywowanie tradycji i obrzędów	Zły stan infrastruktury drogowej (chodniki, parkingi, drogi) słabo rozwinięta komunikacja
Pozytywny wizerunek miejscowości w gminie i regionie	Brak miejsca do spotkań mieszkańców wsi
Wysokie poczucie tożsamości lokalnej wśród mieszkańców	
Nieskażone gleby	
Wysoki standard domów mieszkalnych	
SZANSE	ZAGROŻENIA
Fundusze Strukturalne w ramach istniejących programów operacyjnych głównie PROW, MRPO, PO IiŚ,	Konkurencyjność sąsiednich gmin na rynku ofert turystycznych i inwestycyjnych
Wspieranie przez samorząd gminny inicjatyw podejmowanych przez mieszkańców Tymowej	Niska podaż Funduszy Pomocowych w stosunków do potrzeb
Duża aktywność władz samorządowych Gminy Czychów w staraniach o pozyskanie środków finansowych z Funduszy Pomocowych	Konkurencyjność innych jednostek samorządowych w ubieganiu się o środki pomocowe
Wzrost zainteresowania turystyką i agroturystyką	Niski popyt na usługi i produkty turystyczne spowodowany niską zasobnością społeczeństwa
Przyciągnięcie inwestorów	Niewspółmiernie wzrastające koszty produkcji rolniczej i pozarolniczej w stosunku do cen zbytu
Wzrost zainteresowania zdrową żywnością i ekologicznym stylem życia	Niestabilny system pracy
Bogactwo ofert szkoleniowych dla młodzieży i dorosłych	Brak inwestorów posiadających środki finansowe do prowadzenia inwestycji
Stworzenie grup producenckich i rzemieślniczych	Niestabilność kredytowa i bankowa
Utworzenie skupu malin	
Nawiązanie współpracy z innymi gminami	
Rozwój turystyki w oparciu o szlak architektury drewnianej	

6. WIZJA ODNOWY MIEJSCOWOŚCI TYMOWA

TYMOWA – szczyci się zasłużenie bogatą historią, dorobkiem kulturowym, a przede wszystkim znakomitymi walorami krajoznawczymi i przyrodniczymi. Pierwsza wzmianka pisana w materiałach źródłowych o osadzie Tymowa pochodzi już z roku 1215.

Bogate środowisko przyrodnicze i krajobrazowe stanowi dla mieszkańców wartość, którą chcą zachować dla przyszłych pokoleń.

Tymowa to miejsce, gdzie wygodnie się mieszka, dorasta, uczy i pracuje.

7. CEL REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Poprawa standardu i jakości życia mieszkańców poprzez:

- Ø podniesienie atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej wsi,
- Ø zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców,
- Ø rozwój tożsamości i zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi.

Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości są wewnętrznie zgodne a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu.

W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym na terenie miejscowości Tymowa posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT.

8. PRIORYTETY I DZIAŁANIA NA LATA 2009 – 2015

Priorytet

Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej w zakresie sportu i kultury.

Działania:

- ⇒ budowa przyszkolnej sali gimnastycznej wraz z zapleczem i infrastrukturą towarzyszącą
- ⇒ budowa placu zabaw dla dzieci w parku podworskim

- ⇒ budowa boiska sportowego wraz z zapleczem
- ⇒ budowa ścieżek przyrodniczych w rezerwacie „BUKOWIEC”
- ⇒ modernizacja i zagospodarowanie spichlerza na dom twórczości ludowej

Priorytet

Uzupełnienie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej miejscowości

Działania:

- ⇒ rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej
- ⇒ modernizacja infrastruktury drogowej wraz z oświetleniem
- ⇒ budowa chodnika w stronę Lipnicy Murowanej i Iwkowej

Priorytet

Stymulowanie aktywności mieszkańców Tymowa w dziedzinie kulturalno – sportowej

Działania:

- ⇒ utworzenie klubu sportowego
- ⇒ budowa atrakcyjnej oferty spędzenia czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z Tymowej
- ⇒ edukacja ekologiczna mieszkańców

Wszystkie wyżej wymienione działania możliwe będą do realizacji głównie przy dużej aktywności mieszkańców umiejętnie kierowanych przez miejscowych liderów, przy odpowiednim zrozumieniu i współpracy ze strony władz samorządowych i lokalnych przedsiębiorców. Oczywiście warunkiem koniecznym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania tych zadań ze strony władz gminnych, samorządów wyższego szczebla, instytucji dysponujących środkami unijnymi, przedsiębiorstw użyteczności społecznej oraz firm prywatnych.

PRIORYTET: ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ I TURYSTYCZNEJ W ZAKRESIE SPORTU I KULTURY

Nazwa działania	Cel działania	Harmonogram realizacji	Szacunek kosztów w zł	Źródło środków	Przeznaczenie/Odbiorcy projektu
Budowa przyszkolnej sali gimnastycznej wraz z zapleczem i infrastrukturą towarzyszącą	Celem działania jest wzrost poziomu życia społeczności lokalnej, poprawa aktywności sportowej mieszkańców i atrakcyjności turystycznej wsi Tymowa.	2009 - 2012	1 906 530	Budżet gminy, PROW	Realizacja zadania przyczyni się do poprawy wizerunku miejscowości, zaspokoi potrzeby społeczeństwa oraz wpłynie na rozwój fizyczny dzieci i młodzieży. Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Tymowa. Sala gimnastyczna będzie ogólnodostępna.
Budowa placu zabaw dla dzieci w parku podworskim	Celem działania jest poprawa estetyki miejscowości, jakości życia mieszkańców oraz zaspokojenie ich potrzeb	2010	50 000	Budżet gminy PROW	Realizacja zadania przyczyni się do poprawy wizerunku miejscowości, zaspokoi potrzeby społeczeństwa oraz wpłynie na rozwój fizyczny dzieci i młodzieży. Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Tymowa. Plac zabaw będzie ogólnodostępny.
Budowa boiska sportowego wraz z zapleczem	Celem działania jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej w zakresie sportu i kultury	2010	350 000	Budżet gminy, PROW	Realizacja zadania przyczyni się do poprawy wizerunku miejscowości, zaspokoi potrzeby społeczeństwa oraz wpłynie na rozwój fizyczny dzieci i młodzieży. Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Tymowa.

Budowa ścieżki edukacyjno – przyrodniczej w rezerwacie „ BUKOWIEC”	Celem działania jest ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz przystosowanie ich do celów turystycznych	2012 - 2013	150 000	Budżet gminy, MRPO	Realizacja zadania przyczyni się do wzrostu atrakcyjności turystycznej miejscowości, zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych a także rozwoju tożsamości społeczności wiejskiej. Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Tymowa jak również turyści odwiedzający miejscowość.
Modernizacja i zagospodarowanie spichlerza na dom twórczości ludowej	Celem działania jest rozwój produktu dziedzictwa kulturowego oraz przystosowanie go do celów turystycznych	2012 - 2015	350 000	Budżet gminy, PROW	Realizacja zadania przyczyni się do wzrostu atrakcyjności turystycznej miejscowości, zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych a także rozwoju tożsamości społeczności wiejskiej. Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Tymowa jak również turyści odwiedzający miejscowość.

PRIORYTET: UZUPEŁNIENIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ i KOMUNIKACYJNEJ MIEJSCOWOŚCI

Nazwa działania	Cel działania	Harmonogram realizacji	Szacunek kosztów w zł	Źródło środków	Przeznaczenie/ Odbiorcy projektu
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w miejscowości Tymowa	Celem działania jest ochrona środowiska, poprawa jakości życia oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości Tymowa	2009-2015	8 000 000	Budżet gminy, MRPO, PROW	Realizacja zadania przyczyni się do poprawy wizerunku miejscowości, zaspokoi potrzeby społeczeństwa oraz poprawi warunki życia i pracy. Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Tymowa oraz przyjezdni odwiedzający tą miejscowość.
Modernizacja infrastruktury drogowej wraz z oświetleniem ulicznym	Celem działania jest poprawa bezpieczeństwa oraz warunków życia mieszkańców Tymowej	2013 - 2015	500 000	Budżet gminy, MRPO	Realizacja zadania przyczyni się do poprawy stanu bezpieczeństwa, warunków życia i pracy oraz estetyki miejscowości. Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Tymowa oraz przyjezdni odwiedzający tą miejscowość.
Budowa chodnika w stronę Lipnicy Murowanej i Iwkowej	Celem działania jest poprawa bezpieczeństwa oraz zaspokojenie potrzeb społeczeństwa.	2013 - 2015	500 000	Budżet gminy, ZDW	Realizacja zadania przyczyni się do poprawy stanu bezpieczeństwa, warunków życia i pracy oraz estetyki miejscowości. Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Tymowa oraz przyjezdni odwiedzający tą miejscowość.

PRIORYTET: STYMULOWANIE AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW TYMOWA W DZIEDZINIE KULTURALNO – SPORTOWEJ

Nazwa działania	Cel działania	Harmonogram realizacji	Szacunek kosztów w zł	Źródło środków	Przeznaczenie/ odbiorcy projektu
Utworzenie klubu sportowego	Celem działania jest mobilizacja młodzieży Tymowej do aktywnego wypoczynku.	2009	20 000	Budżet gminy, PO KL	Realizacja zadania przyczyni się do rozwoju tożsamości społeczności wiejskiej. Odbiorcami projektu mieszkańcy wsi Tymowa
Budowa atrakcyjnej oferty spędzenia czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z Tymowej	Celem działania jest podwyższenie poziomu wiedzy na temat nauki, kultury i sztuki.	2009 - 2015	80 000	Budżet gminy, PO KL	Utworzenie kółek zainteresowań tj. teatralnego, przyrodniczego, historycznego, plastycznego itd. Realizacja zadania przyczyni się do rozwoju społeczności wiejskiej. Odbiorcami projektu są dzieci i młodzież ze wsi Tymowa
Edukacja ekologiczna mieszkańców	Celem działania jest wzrost dbałości o stan ekologiczny miejscowości w aspekcie wykorzystania jej walorów dla rozwoju turystyki.	2009-2015	30 000	Budżet gminy, PO KL	Realizacja zadania przyczyni się do rozwoju tożsamości społeczności wiejskiej. Odbiorcami projektu mieszkańcy wsi Tymowa

Realizacja powyższych zadań przyczyni się do poprawy jakości życia przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców Tymowej.

Rozwój infrastruktury technicznej ma znaczenie dla rozwoju lokalnej gospodarki a zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów miejscowości wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

9. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI TYMOWA

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Tymowa polegać będzie na wprowadzeniu go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Czchowie. Wdrożenie Planu zaleca się Burmistrzowi Czchowa, Radzie Sołectkiej oraz Sołtysowi.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Czchowie zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Tymowa.

9. PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Tymowa ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

11. BIBLIOGRAFIA.

- *Urząd Gminy Czchów* - Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Czchów
- *Urząd Gminy Czchów* - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czchów
- *Urząd Statystyczny w Krakowie* - Podstawowe informacje ze spisów powszechnych gmina wiejska Czchów 2002r.
- *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013*
- *Małopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 – 2013*
- *Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego* – Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego
- *Starostwo Powiatowe w Brzesku* – Strategia Rozwoju Powiatu Brzeskiego
- Dane statystyczne Urzędu Miejskiego w Czchowie